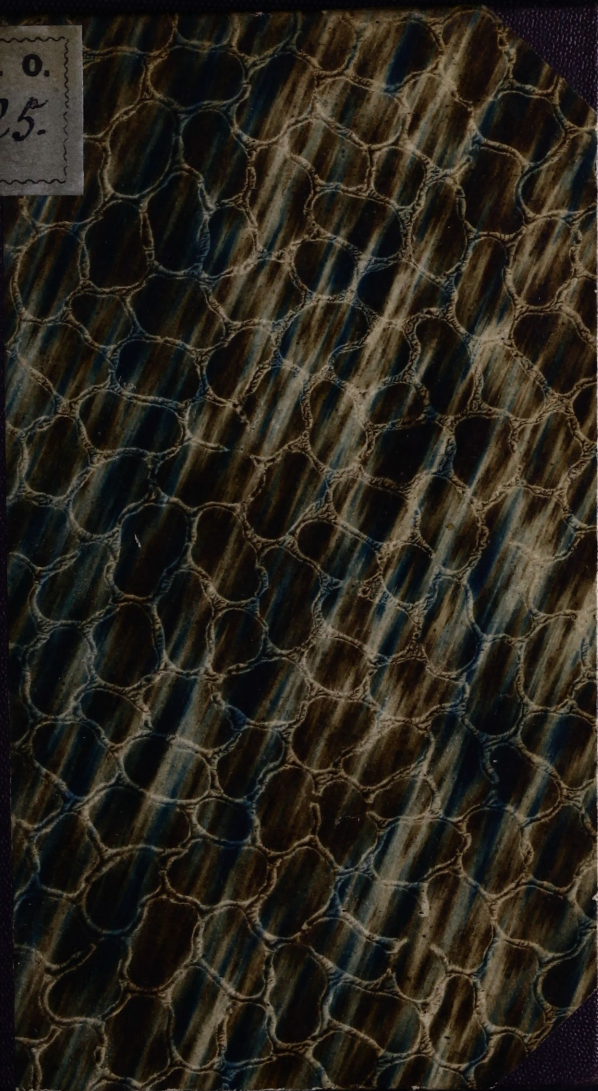

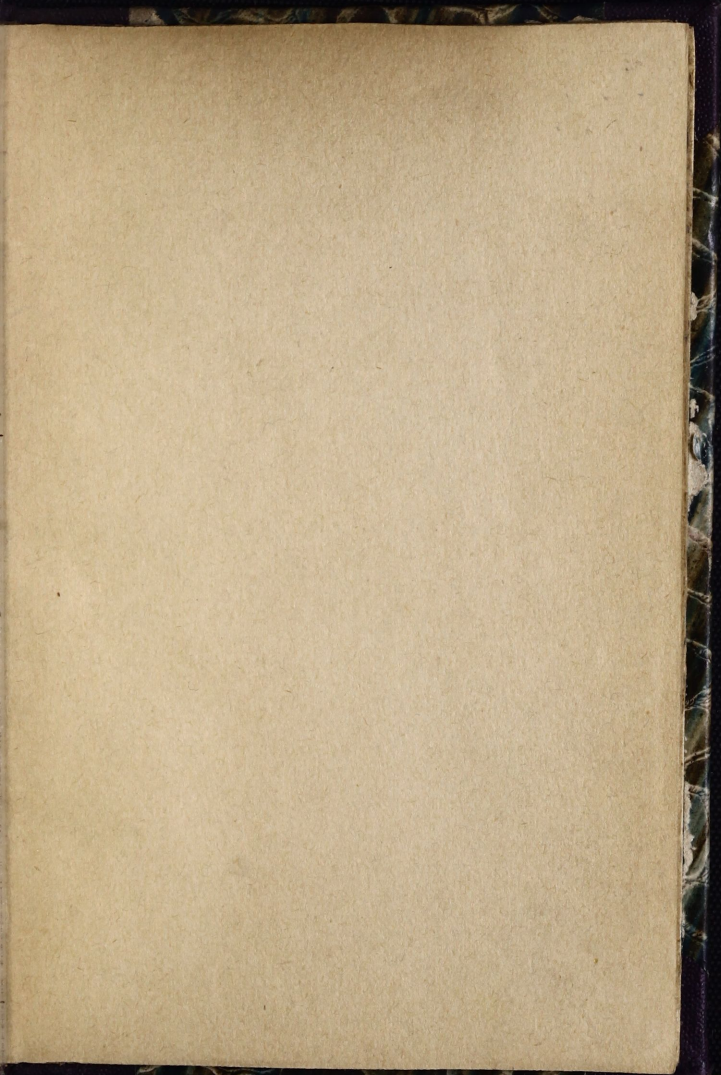
R.Mr. O.

325.

RMr. O.

325.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black

A G E N D A

Az az:

Az Anyaszentegyházbéli szol-
gálat szerént való

CSELEKEDET:

Mellyben az Uj Testámentomi két
Sácramentomoknak, a' Szent *Kereszt-*
ségnek és az *Ur Vacsorájának* ki-szolgálda-
tásának, és az *Házassulandóknak* egyben-
adattatásoknak MÓDGYA és FOR-
MAJA meg-irattatik,

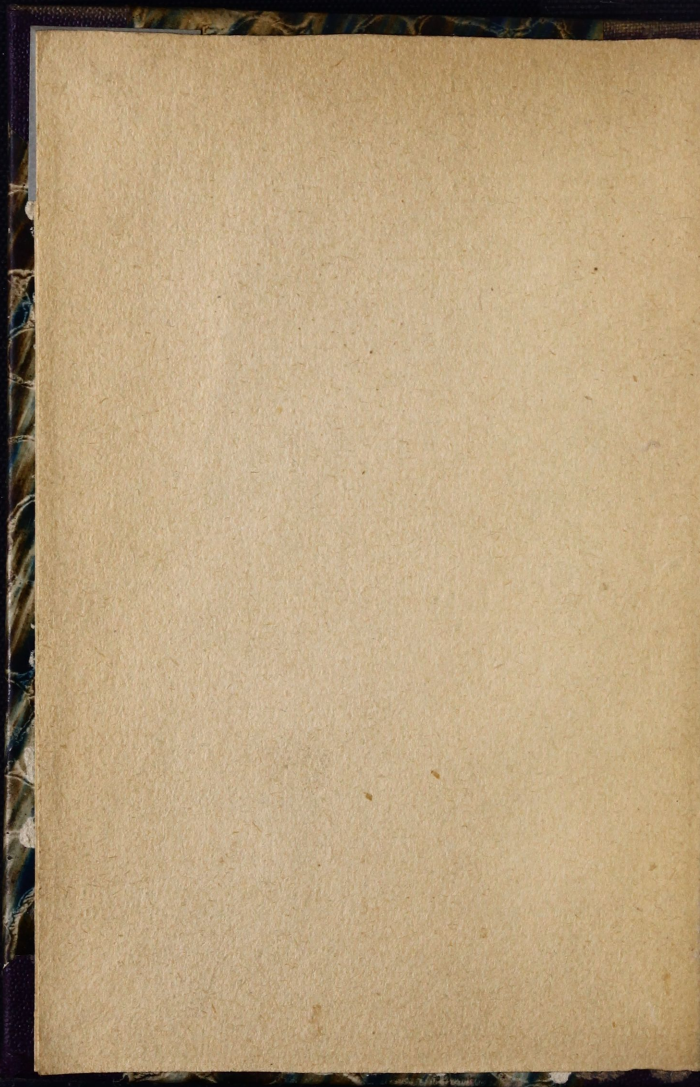
Illyen vèggel:

Hogy az Erdély Országi Reformáta Ec-
clésiákban, Egyenlőképpen szolgáltsanak ezek
ki; hogy ebben-is Vallásunknak s' Ritu-
sunknak edgyező vóltok ki-tesék.

Melly szedegettetett a' b. e. MELOTAI IST-
VAN Agendájából: és ki-bocsáttatott
az Erdélyi Szent Generális
költségével.

COLOSVARATT,

Nyomtatta VERES EGYHÁZI SZENTYEL
MIHALY. M. DC. LXXX.

A G E N D A

Az az:

Az Anyaszentegyházbeli szol-
gálat szerént való

CSELEKEDET:

Mellyben az Uj Testámentomi két
Sácramentomoknak, a' Szent Kereszt-
ségnek és az *Ur Vacsorájának* ki-szolgálta-
tásának, és az *Házassulandóknak* egyben-
adattatásoknak MÓDGYA és FOR-
MAJA meg-irattatik,

Illyen véggel:

Hogy az Erdély Országi Reformáta Ec-
clésiákban, Egyenlőképpen szolgáltsanak ezek
ki; hogy ebben-is Vallásunknak s' Ritu-
sunknak edgyező vóltok ki-tesék.

Melly szedegettetett a' b. e. MELOTAI IST-
VAN Agendájából: és ki-bocsáttatott
az Erdélyi Szent Generális
költségével.

COLOSVARATT,

Nyomtatta VERES EGYHÁZI SZENTYEL
MIHALY. M. DC. LXXX.

1 Corinthb. 14. vers. 40.

MINDENEK
EKESSEN, ES JO REN-
DEL LEGYENEK,
Ti köztetek.

MLACADEMIA
KÖNYVTÁRA

A' KEGYES OLVASONAK.

Leitől fogva, nagy kívánsággal óhajtották, mind az Egyházi szolgák között némelyek, s' mind a' külső renden lévő értelmes emberek: hogy az Ecclesiában lenne mind edgy a' Keresztelésnek, Ur Vacsorájának ki szolgáltatásának, és az Házasulandóknak edgyben adattatásoknak módgya. Mert valamennyi Gyülekezetben bé mégy, majd meg annyi formátlats, a' meg jegyzett szolgáltnak rendiben: annyira hogy az Egyházi emberrel edgyütt változik a' Keresztelésnek és az Ur Vacsorájának módgya-ís. Melly miatt nem csak a' Keresztyén köfségnek, de még az értelmes Embereknek-ís elméjük meg tántorodik, és meg háborittatik: Ez az oka, hogy a' kik Tanítóoknak ebben való szolgálattoknak rendihez szoktanak, a' másokét nehéz füllel balgathattják, sőt gyakorta meg is guggolyák. Mert némelly tanító azt mondgya: János, én tégedet Keresztellek: Némelly, János, én tégedet Mologatlak. Itt fel kiált az értelmes ember: Nem meg-keresztellek, (ugymond) hanem csak meg-móságaták. Némelly, a' kezével móságattya a' gyermek fejét, ezt mondván: En tégedet N. Keresztellek, &c. Némelly meg-sem illeti:

Itt azt mondgya: *Am* ki-mofdek a Páp a Kereszt-
ségöl; hogy több számtalan akadályokat elő ne hoz-
zak. *De* a mi szegény együgyü Atyánk fiai-is, mi-
kor az Egyházi szolgálatra adgyák magokat, egyebek-
től keresgetik elő, módgyát e' szolgálatnak, és így va-
lamennyi fő, annyi a' szolgálatnak módgya; holott
nem szabad vala ilyen időveszéges és méltóságos szent
szolgálatnak rendiben, senkinek újabb formát követ-
ni. Mert edgy az Evangéliom, edgy az Hit, edgy a'
közönséges Ecclesiá, edgy a' Kereszttség, edgy a' Vég
Vacsora; tehát a' ki-szolgáltatósnak módgyának-is
edgynek kell lenni: hogy mindenek ékessen és jó ren-
del lehessenek, az Ecclesiában.

Im én, az én Christus Jéhusomnak alázatos szegény
szolgája, azt a' szolgálatnak formáját, mellyet De-
breczennek Kereszttyén Városában, negyed fél eszten-
deig tanuló deák koromban, edgy esztendeig s' néhány
hólnapig Schóla Mester koromban, láttam s' hallot-
tam, és ama' bődög emlékezetű, nagy Apostoli em-
berekétől, Hodafzi Lukácstól és Sárkőzi Jánostól,
tanultam. és a' Kállai Ecclesiában három esztendeig;
a' Szathmár Városiban tizen edgy esztendeig, Espe-
restségemben hétig, Püspökségemben ötig, és itt a'
Gyula-Fejérváriban három esztendeig, szolgáltat-
tam, e' könyvecskében be-irtam: hogy mind az
együgyü Atyánkfainak, Christuban hivatalos szol-
ga társainknak, légyen példa előttök, mellyre e' szent
szolgá-

szolgálatra nézzenek, s' mind a' Keresztyén község-
nek legyen ériésére az Anyaszentegyházbéli szolgál-
latnak tudománya. Iram Gyula-Fejérvárbán,
1621. Esztendőben, Kú-Akszony havának 23-
dik napján.

A' Felséges GABRIEL Királynak,
Isten kegyelméből Magyar Ország-
nak, Dalmatiának, &c. Királyná-
nak: Erdélynek Fejedelmének &c.
Prédikátora,

Mélotai Nyilas István

(a) 3

A.

A' Szent
K E R E S Z T S E G N E K
ki-szolgáltatásának
M O D G Y A.

I. **A'** Meg-keresztelendő kis Gyermekekkel, a' Kereszt Atyák s' Anyák, elő álván, (a' Közönséges Szent Gyülekezetben) a' Szent Keresztséget, így kezdgye a' Tanító: *pagina 1.*

A' mi segedelmünk légyen az Atya Fiú és Szent Lélek Istennek nevében: Ki teremtette mennyet és a' földet, Amen.

II. A' mi Urunk Jésus Christus, minek előtte, fel-menne test szerént, az Egekben, ilyen parancsolatot ada Tanítványinak, *Marth. 28. 19.* Elmenvén tanítsatok minden népeket, meg-keresztelvén őket, az Atyának, Fiunak és Szent Léleknek nevében.

III. Minek előtte azért, e' kis Gyermekeket, (Gyermetskéket, ha több edgynél) az Anyaszent-egyháznak társaságában, a' szent kereszttség által bé-szentelnők: annak előtte szükség rövideden meg-értenünk, mi légyen a' szent kereszttség, és mi végre szereztetett. *pag. 2.*

IV. A'

IV. A' szent keresztség, semmi nem egyéb, hanem, a' Christus Jésustól szerzett szent Sacramentom, vagy szent Jegy, melly lézen vizzel való mosodás által, az Atyának, Fiúnak és Szent Léleknek nevében: a' kised gyermekeknek az Isten frigy kötésében való bé-állattatásoknak, ujonnan való születéseknek, és az Anyaszentegyházban való bé-számláltatásoknak, és a' Pogányoktól való megkülömböztetéseknek, bizonyására. pag. 2.

V. Melly keresztségnek le-írásában, ilyen dolgok vannak.

1. A' szent keresztségnek szerző oka: ki a' Jéhus Christus, mint Szent Máthé, c. 28. 29. és Szent Márk, c. 16. 15. meg irták.

2. A' szent keresztségnek állattya vagy valósága: Sacramentom, vagy szent jegy: ugyan-is a' keresztség jegye, a' Jéhus Christus vére által bűneinkből való meg-mosogatásunknak, 17án. 1. 7. és a' Szent Lélek által való ujjá születtetésünknek; mind kettőt öszve foglallya Szent Pál mikor így szól: *Meg-mosattattatok, meg szenteltettetek az Ur Jéhusnak nevében, és a' mi Istenünk lelke által,* 1 Cor. 6. 11. pag. 7.

(Erre nézve mond Keresztelő János-is, két keresztséget, matt. 3. 11. Edgyik, a' melly lézen tűzzel, a' bűnnek el-tisztogatására, a' Szent Lélek Istennek belsőképpen való titkos munkálkodásának általa; másik, a' melly lében vizzel, a' külső

mosódás által: melly külső mosódás szentelátomást való tanubizonyosága (jegye) a Szent Léleknek belsőképpen való titkos munkájának, a bűnnek el-tisztításában: mellyre nézve, a Szent Pál-is, *Ujjonnan való születésnek feredőjének mondgya a keresztséget, Tit. 3. 5. pag. 7. 8.*

3. A' keresztségnek *Matériája*: melly nem egyéb, hanem tiszta viz. Itt lássuk; *Miért szerzette Idd-vezitők vizzel a' szent keresztséget?*

Felelet. Azért mert miképpen az viz, az embernek testéről a' szennyet el-mossa; azonképpen a' Christusnak vére (annak érdeme) megtisztit minket a' mi bűneinkből, azt mondgya Szent János: *a' Jésus Christusnak (az Isten Fiának vére) tisztit-meg minket minden bűneinkből, 1 Ján. 1-7. pag. 7.*

4. A' keresztségnek *Formája*: Atyának, Fiu-nak és Szent Léleknek nevében.

K. *Mit részen Atyának, Fiunak és Szent Léleknek nevében keresztelni?*

Felelet. (1) Az Atya Fiu és Szent Lélek Istennek frigyében bé-vétetni: mint az Izraéliták kifédedi az O Testámentomban, a' környűlmetékedés által, az Istennek frigyében, bé-vétetnek vala, *Genes. 17. 7. 10.*

(2) A' bűnnek bocsánattyát, a' meg-szentel-tetést, és az örök életer, az Atya, Fiu és Szent Lélek Istentől várni: melly kegyelmek, a' szent keresztség

refztség által pecsételtetnek-el, a' választottakban: ilyen véggel parancsollya Isten Ananiás által Pál Apostolnak, hogy kereszstelkedgyék-meg, *Act. 22. 16. Kelly-fel kereszstelkedgyél-meg, és tisztítsd-meg a' te búneidról, az Urnak nevében: mert itt az Urnak neve, nem egyéb; hanem az Atya, Fiu és Szent Lélek Istennek neve, melly névben parancsollya Idvezitőnk, hogy kereszstelkedgyünk, Matth. 28. 19.*

5. *Vége a' keresztségnek:* Három kiváltképpen való végei vannak a' szent keresztségnek.

(1) *Vége: A' kised Gyermekének a' frigy körében való bé-áttatások:* mert az Ur Isten, a' keresztség által térszen (külsőképpen) köréft a' kis Gyermetskével, és azt fogadgya (ama' szövegszerént mellyet Isten tőn Abrahámmal, *Genes. 17. 7. Lészek tenéked Istened, és a' te maradéknak*) hogy őt kegyelmében vőtte, bűnét meg-bocsátgya, s' tellyes életében gondviselő, tápláló és őltalmazó Atyya, s' Istene léfszen; A' kis Gyermek ellenben, azon keresztségnek fel-vételében (a' kereszt Atyák s' Anyák személyekben: kik Isten előtt, őereite, mint edgy kezefek) azt fogadgya: hogy az Atya, Fiu és Szent Lélek Istennel, a' kinek nevében meg-kereszstelkedik, és a' kinek nevében a' keresztségben fel-véfszi, tób Istent nem akar ősmérni; hanem egyedül azt tiszteli, imádgya s' féli: és az ő zászlója alatt, (az Evangéliomi igaz

hitben s' vallásban, mind hólta napiglan megmarad. pag. 4. 5.

(2) *Vége*: A' bűn bocsánatnak és az újjá születésnek elpecsételése: mert a' keresztségnek vize, senkinek bűnét el nem mossa és senkit újjá nem szül; egyébaránt, minden megkereszteltetett ember megigazittatnék, és így idvezülne; hanem csak jegye s' elpecsételője, a' Jézus Christus vérének érdeme által való bűneink elmosásának, *Ján. 1. 7.* És a' Szent Lélek Isten ujjá szülő kegyelmének; mind kettőt ószve kőti Idvezítőnk, *Ján. 3. 5.* és Szent Pál, *1 Cor. 6. 11.* pag. 7.

(3) *Vége*: A' Keresztyéneknek az Anyaszentegyháznak társaságában való bé-számláltatások és a' Pogányoktól való megkülömböztetések: Mert noha keresztyény Atyától s' Anyától születetni annyit térszen, mint az hivek közből számláltatni, és a' Pogányoktól megkülömböztetni, (mivel hogy ha a' gyökér az az, a' bűlék (a' frigy köréste nézve) szentek, az ágak, az az, a' magzatok is szentek *Rom. 11. 16.*) mindazáltal az Istennek Szent Fia az Ur Jézus Christus, akarta s' akarja az hiveket, külső jegy által is (mint az O Testámentomban a' környülméletkedés által *Gen. 17. 10.*) Az Uj Testámentomban az Anyaszentegyháznak külső látható Gyülekezetiben, bé-számlálni: miném ű a' keresztség: így számláltatának a' meg-tért Sidók, *Act. 2. 41.* és Cornélius egész háza népével az Anya-

nya-

nyaszentegyházban, a' keresztség által, *Actor, 10.*
48. *pag. 10.*

(VI. Mind ezekből immár meg-tetszik, hogy az Ur Jéhus Christus parancsolattya szerént szük-féges a' szent keresztség: mind a' pogányságból s' eretnekségből meg-tért öregeknek; s' mind a' keresztyén szülektől született kisdedeknek. Az öregeknek ezért: hogy a' keresztségnek fel-vételével meg-mutassák, hogy ők-is a' pogányságnak s' eretnekségnek, ellene mondattanak, és az Anyaszentegyháznak élő tagjai akarnak lenni: és hogy keresztyénnek a' Christustól (nem a' keresztől) akarnak neveztetni s' hivattatni, és hogy az Atya Fiu és Szent lélek edgy bizony örök Istent akarják tisztelni és imádni. A' kisdedeknek szük-féges ezért: hogy ők-is mentől hamaréb, a' keresztség által, az Anyaszentegyháznak külső társaságában bé-izámláltassanak. *pag. 2.*)

K. A' Gyermetskéket meddig fölni nem tudnak, és nem értik mire való a' keresztség, meg-kellé kereszteni?

F. A' Dávid Ferencz, Enyedi György (vagy Socinus) vallásán lévő, ragadgyák: kik az ő gyermekeket kicsiny korokban, meg nem keresztek; hanem fel-ferdült korokban: addig penig csak el-nevezik. Mi penig azt állatjuk: hogy az Isten frigyében született kisgyermekeket, (születések után mentül hamaréb, jó alkalmatossággal) meg-kell kereszteni.

Az Ur
V A C S O R A J A N A K
ki-szolgáltatásának
M O D G Y A.

I. **E**L végezvén a' Tanító a' Prédikációt (könyörgést) a' prédikáló sék ből így bolyon.

II. *Istennek Szentei!* Az el-múlt Ur napján, igéretet töttem vólt arról: hogy ha a' nagy kegyelmű Isten, ezt a' szent napot meg-engedné érnünk, tehát az Urnak asztalát meg-teritenők. Imé a' nagy kegyelmű Isten, érdemünk felett meg-engedte érnünk: mellyért Szent és áldott az ő Szent neve. En-is azért igéretem szerént, az *Urnak Asztalát* meg-terittetem a' mint láttjátok. Intettelek-is benneteket: hogy késziténétek magatokat, e'szent Vacsorával való éléshez: mostan-is az Ur Jésus nevében hivogatlak benneteket, ne légyen senki közzületek, ki az Urnak hivatalát háládatlanul, ama' háládatlan hivatalosokkal, holmi haszontalan s' kicsiny világi tekintéért, meg-vené. pag. 39.

III. De mivel, a' mint az Apostol int: hogy *meg-próbálja minden ember magát, és ugy egyék abbenyéből, és ugy igyék abból a' pohárból: mert a' ki e-*

a' ki eszik és iszik méltatlanul, itéletet eszik és iszik magának, meg-nem becsúlván az Urnak testét, 1 Cor. 11. 28. 29. Minek előtte azért ide járulnánk, próbályuk-meg magunkat.

Kérdés. Miben áll az embernek maga meg-próbálása: hogy méltó vendég lehessen az Urnak Asztalánál?

Felelet. 1. Az Istennek igaz esméretiben, és annak jó akarattyának értésében: hogy az Isten állat-tyában Edgy, személyében pedig Atya, Fiu és Szent Lélek: ki a' mi idvességünket véghez vitte: mert az Atya meg-szánván a' választott bűnösöket, Szent Fiát értekte adra, Ján. 3. 16. A' Fiu bizonyos időben a' testben meg jelent, Ján. 1. 14. A' Szent Lélek, a' Fiunak testet formált, Luk. 1. 35. Mellyet a' Fiu Isten maga személybeli állattyára fel vévén, a' mi bűncinkért, áldozatra adott, hogy testének töredelme, vére hullása, és halála által, minket meg-válthatna, és Szent Atyyával meg-békéltetne: mellynek emlékezetire szerzé e' Szent Vacsorát: hogy ebben és ezzel való élésben, emlegetnök az ő halálát, 1 Cor 11. 26, pag. 65-66. Sec 2

2. A' bűnnek esméretiben, és annak meg-vallásában, és a' Christus érdemének éhezésében, s' szomjuhoz-zásában: mert azokat hijjá Idvezitők, magához, kik bűnöket esmérik, és azoknak terhe alatt el-fáradtak, Matth 11. 28 és az ő bűnöknek terhe alatt el-fáradván, éhezik s' szomjuhozzák, a' Jésus Christus Izenvedésének, vére hullásának és hatá-
lának

lának érdemét, *Esa. 55. 1.* Melly e' szent Vacsorá-
ban adatik ki (hit által) a' mi lelkeinknek: mert
a' miképpen a' kenyeret s' bort vesztük itt szán-
kal, ugy a' Jéhus Christus érdemes igaságát és
Szentségét hit által vesztük, *Ján 6 35.*

3. *Az hitnek erősségében, bűneink bocsánattya se-
lől:* hogy kétség nélkül el-hidgyük azt, hogy olly
nagy az Istennek irgalmatsága, hogy ha mind ez
világ bűnét meg-cselekedtük volna is, a' Chri-
stus érdemes haláláért, mind meg-bocsáttatnék
minékünk: mivel hogy ő benne engelzteltetet-
meg mi hozzánk, *2Cor. 5. 18. 19.* Mellynek emle-
kezetire-is szerzette e' szent Vacsorát az hívőknek:
mert a' pohárban lévő bor jegyzi, az Ur Jéhus Uj
Testámentomi verét: melly sokaknak bűnök bo-
csánattyokra ki-önttetik, *Matt. 26. 28 pag 70.*

4. *A' poenitentia tartásban,* és minden czégéres
vétkéknek el-távoztatásában, és Isten szerént va-
ló életben: mert a' ki nevezi a' Jéhusnak nevét,
és e' szent vacsorában hit által, az ő halálának ér-
demét magához akarja kapcsolni, annak el-kell
távozni minden gonosztól, és szent életben kell
járni, *2Tim. 2. 19. pag. 72.*

IV. Immár valakik így meg nem tudgyák ma-
gokat próbálni, tudniillik. 1. Kik az Istent iga-
zán nem esméri. 2. Bűnöket meg nem val-
lyák, azokon nem keseregnek. 3. Az Istennek
bűnbocsátó kegyelmét s'a' Christus érdemét nem
óhajtyák

őhajtyák, és 4. Igaz poenitentia tartás által bű-
nökéből ki-réni nem akarnak; hanem bűnökben
meg-átalkodván élnek, az ilyenek nem méltók
az Urnak asztalához, minéműek: a' nyilván va-
ló lopók, paráznák, gyilkosok, hamis hitűek,
káromkodók, &c. pag. 86.

Ellenben valakik a' fellül meg-irt módok sze-
rént magokat meg-próbáltak s' el-készítették:
minek előtte e' szent Vacsorához járulnánk, an-
nak előtte, tegyünk vallást bűneink ól, és annak
bocsánatját a' Jéhus Christus nevében, töredel-
mes szívből kérjük. Jertek azért edgy szivel s'
szájjal mondgyuk. pag. 52.

V. **Ö** Rök mindenható Felséges Ur Isten! En
szegény meg-nyomorodott bűnös ember,
vallást tészek szent Felséged előtt: mert én tege-
det meg-bántottalak, sok fertelmes bűnimmal,
ugymint, gonosz szómmal, szándékommal, látá-
sommal, hallásommal, irégységemmel, mordsá-
gommal, szirkos átkos voltommal, haragtartá-
sommal, hamissan hitemet mondásommal, te
szent parancsolatidat meg nem tartásommal, fe-
lebarátomhoz való engedelenségemmel, gyü-
lölségemmel, szent ajándékiddal való gonosztul-
életemmel keresztényi tisztemben es hivatalom-
ban való restes el-járásommal: ezekkel és ezek-
szel hasonló, több meg számlathatatlan soki irtos
(b) és nyit-

és nyilván való vétkeimmel, tégedet én Istenemet
meg-bántottalak, méltó haragra és bosszú-
álásra fel-indítottalak, de mivel hogy egyedül csak
te vagy a' meg-térő bűnösökön könyörülő Isten,
annakokáért alázatosan könyörgök szent Fe-
gednek, hogy a' te igaz ígérte-d szerént, mely-
ben azt fogadtad minékünk: hogy valamely ó-
rában a' bűnös ember te hozzád fel-kiáltand,
meg-halगतod, és az ő álnokságiról többé meg-
nem emlékezel: Bocsásd meg én Istenem az én
bűneimet, a' te szerelmes szent Fiadnak vére hul-
lásával mosd-el bűneimnek rutságát, ártatlanságá-
val fedezgesd véteimnek fertelmét. Teremt
új szívet, lelket, Ur Isten én bennem, és a' Szent
Lélek Ur Istent ne vedd-el én töllem; de sőt in-
kább részesíts a' Szent Lélek Istennek ajándéki-
ban, es szerelley-meg lelkemben s' testemben,
hogy lehessen (ez órában) méltó vendég a' te
szerelmes Szent Fiadnak asztalánál, és része-ül-
hessen azokban a' jókban, mellyeket testének tör-
redelmességével, s' vérenek hullásával szerzett,
hogy tiszta és szent ártatlan életet élvén, holtom
után mehessen-bé a' boldogságban, mellyben
élsz és uralkodol, a' te Szent Fiaddal, a' Szent Lé-
leknek edgyességében, mind örökké. Amen.
Mi Atyánk. Sc pag. 52. 53.

Ezeknek utánna így szóllyon a' Tanító.

VI. Jóllehet én a' ti hitetek felől való vallás-
tétel;

tételekben nem kételkedem; mindazáltal, hogy a' ti hitetek felől való vallás-tételek, itt a' szent Gyülekezetben nyilván való legyen (a' szokás szerént) három kérdéseket kérdek; mellyekre, ki ki, magától azt felellye: *Hiszem.*

1. Azt kérdem: *Hisziteké hogy Istenről (az A-dámban) igazságban, szentségben és ártatlanágban teremtetetek volt; de az ördögnek csalárdsága s' in-cselkedése miatt, örök balálban és kárhozarban este-tek volt. Hiszem, és vallom.*

2. Azt kérdem: *Hisziteké, hogy az Ur Isten, Szent Fiát, a' testben ti erettetek el-bocsátotta, és annak a' magas keresztfán edgyszer való áldozattával, a' bünt, balált, ördögöt, poklot, és a' kárhozarot, ugy meg ron-totta, erejét s' hatalmát ugy el-vőtte: hogy többé a-zok kárhozaraiokra nem árthatnak: Hiszem s' val-lom.*

3. Azt kérdem: *Hisziteké, hogy e' halandó élet után, az Ur Isten fel-támaszta a' ti test:teket a' por-ból, és lelketekeket testetekkel edgyszerűen, bé viszen ti-teket az örök boldogságban. Hibem, s' vallom. p. 5.*

VII. Ezek után mondgya a' Tanító: En-is az éu Uram Jésus Christusomnak, méltalan, hivatalos, szolgája lévén: e' ti hitetek és vallastok szerént, a' h' italom szerént, melly adaton minékünk az Ur Jéustól, az Apostolokkal egyetemben: hir-detem a' ti bűneiteknek bocsánattját és örök é-léteket: mellyet meg ad az Ur Isten, az ő in-

gyen való kegyelméből, Szent Fiáért tinéktek,
és minden ő benne hívőknek, Amen.

*Ezeknek utánna: minek előtte a' Tanító le-szál-
lana a' székből, így szóllyon.*

Az Arya U! Isten, Szent Lelke által készítsen-
el benneteket, és tégyen méltó vendégekké,
Szent Fia asztalánál, Amen.

*A' Tanító le-szálván a' székből: edgy s' két
vers Eneknek el-mondása után, állyon az
asztalhoz, s' így szóllyon.*

VIII. Istennek hivatalos szentei! minek előt-
te, ide az Urnak asztalához járulnátok: halljátok-
meg minémű igékkel szerzette légyen az Ur Jéhus
Christus a' vég vacsorát, meg irtak azt az három
Evangelisták, Szent Mátné, Szent Márk, és Sz.
Lukás Evangelista, de summáson s' világosban
az harmadik egben ragadtatott Szent Pál, az Ur
Jéhusstól meg tanulván, nekünk előnkben adta,
1Cor 11. 23 *Éc pag 57.*

*En az Urtól vóttem, mellyet néktek előtőlkben ad-
tam: hogy az Ur Jéhus, a' mellyérszaka el-áruhátek,
vótte a' kenyeret, és balákat advan meg szegte és ezt
mondotta: Vevy tek, egyétek, Ez én test-m, melly tö-
éretetek meg-töretetek: ezt cselekedgyétek az én
eml-kezetemre.*

*Hasonlato képpen, a' pohárt a vótte, minek után-
na vacsorát vóna ezt mondván Ez pohár, az Új
Testamentom az én vérem által: Ezt cselekedgyétek
vala-*

valamennyiszer iszszátok, az én emlékezelemtre.

Mert valamennyiszer éjenditek e' kenyeret, és ijándgyátok e' pohárt, az Urnak halálát hirdesétek, a' miglen el jövend. pag. 58.

IX. Ezek az igék nem valami babonás igék, mellyekben olly erő leherne, hogy a' kenyeret Christus valóságos testévé; és a' bor, Christus valóságos vérévé változtatná, vagy által-állatoztatná: mint ha ez nem valóságos kenyér és bor volna (ez igéknek el-mondása után: Ez az testem, &c.) hanem csak szine volna a' kenyérnek és a' bornak; de valóságában, Christus teste s' vére volna: mondom, hogy nem olyan igék ezek: hanem meg-szentelő igék: mellyekkel e' kenyér és bor, az ő külső állapottyokból fel-véterik, s'erre a' méltóságos tisztre szenteltek, hogy lenne a' Christus testének és vérének, velünk való közlésének (Sáceramenoma) valóságos jegyzője; és mint edgy el-pecséltő eszköze, a' Christus testével s' vérével (hit által) való edgyesülésünknek, és abban való részesülésünknek. pag. 59.

(X. Ezeket így értvén: még is nagyobb világosságnak okáért, lássunk illyen kérdéseket.

1. Kicsoda szerzette e' szent vacsorát?
2. Mikor szerzette?
3. Miből szerzette?
4. Mi végre szerzette?
5. Vallyon a' kenyér Christus testévé, a' bor Christus vérévé léssené?

(b)3

6. Val-

6. Vallyon ugyan valóságosan jelen vagyoné, a Christus dicsőséges teste az Ur vacsorában?

7. A' kenyérnek meg-törése szükségesé e' szent vacsorában; avagy csak olly ceremónia, melyet a' Tanító szabadosan el hagyhat? pag. 77.

Az 1. Felelet: Az Ur Jébus Christus, e' szent vacsorának szerző oka: mert Sz. Pál azt mondgya: *En az Urtól vöttem, ez az Ur penig az Ur Jébus Christus, mint meg-terszik, Matt. 26. 20 28. pag. 78.*

A' 2. Felelet: E' szent vacsorát Idvezítő Jébusunk, szerzette estve későn, vacsorának idején, mikor el-árultatott volna, a' mint szent Pál mondgya: *Az Ur azon étszaka, mellyen el-árultaték, vötte a' kenyereit, &c. Tudniillik a' Husvéti Báránynak meg étele után: hogy meg-mutatná Idvezítőnk,*

1. Hogy az O Testámentombéli áldozatoknak, már vége vagyon, és az Ur Jébus Christus (kit azok példaztak) Uj Sácramentomot, vagy szentséget szerzett, mellynek kellene következni, és az Husvéti Báránynak el kellene mulni, jelen lévén a' Messziás, kit a' példázott, kiel-venné e' világnak (a' választottaknak) bünét, *Ján. 1. 29.*
2. Hogy ennek a' vacsorának méltóságát előnkben adná: ugyan-is azért szerzette estve, halálának előtte, hogy légyen mint edgy testámentom az ő halála felől. Erre nézve-is mondgya a' pohárt Uj Testámentomnak az ő véreben. *p. 80. 81.*

(Hogy penig mostan nem estve; hanem reggel szolgálta.)

gáltatik-ki, innen vagyon, (1) mert reggeli órákon számossabban gyülekeznek öszve az emberek az Isteni tiszteletre. (2) mert józanabbak az emberek, és elméjük is e' szent dolognak értésére illendőbbek s alkalmasabbak.) pag. 81.

A' 3. Felelet: E' szent vacsorát szerzette Idvezitők kenyérből és borból kenyérből szerzette, a' kenyér és a' Christus teste között való nagy hasonlatosságért: mert miképpen a' mi testünk tápláltatik a' kenyér által a' testi életre, ugy a' Christus testének lelki élete által (melly az ő Istensége) tápláltatik a' mi lelkünk az örök életre. p. 82. 83.

Erre nézve mondgya Idvezitők, az ő testét élő kenyérnek. Ján. 6. 50, 51. Elő kenyér a' Christus teste, nem magában (a' mennyiben Máriától született) hanem az ő benne lévő Istenségére nézve (ki a' menyből mondatik le-szállani, a' mennyiben meg-jelent a' testben, 1Tim. 3. 16.) ki az emberi természetet az halálra adta, s' tőtte minékünk lelki kenyérünké: mert a' miképpen hogy más a' kenyér, s' más a' kenyérben a' tápláló erő, melly nélkül a' kenyér nem táplál, Ezech. 4. 16: így más a' Christus teste magában, más abban az életető erő; melly az ő Isteni ereje, bölcsesége, igazsága, szentsége, változása vagy az ő halálának érdeme (1) mert a' Christus illyenné tétetett minékünk az Atya Istentől, 1Cor. 1. 30 (2) m. így edgyesül mi velünk, mikor hittel veliszűk az ő igazságát, szentségét,

váltságát s' érdemét, Ján. 6. 35. Eph. 3. 17. pag. 101.

Ezek nélkül n' a' semmit nem használ a' Christus teste, ha valaki azt ma fogaival rágá-is, es ha mind meg enné-is: ezért mondgya Idrvezitőnk: *a' test nem használ semmit, a' lelek az, a' melly meg-elevenit,* Ján. 6. 63. pag. 102.

Borból-is szerzette, e' szent vacsorát a' Jéhus Christus: hogy az ő vérenek erejét meg-mutassa mert a' miképpen a' bor az ő italával, életzi, erőfíti, és meg-vidámittya az embert: ugy a' Christus vére érdemének (hit által való) itala, életti, erőfíti és meg-vidámittya, a' mi lelkeinket, az örök életre, Ján. 6. 53 54. A' hol-is a' Christus testének ételén, és vérenek italán, értetik, az ő Isteni erejének, igalságának, szentségének és váltságának, hit által való vét-le, Ján. 6. 35. pag. 83.

A' 4. Felelet: Az ő edgyszeri halálának s' áldozatjának emlekezetire. melly által az Istennel meg-békéltünk, és kegyelemben vétettünk, 2Cor. 5. 18. 19. Ezért mondgya szent Pál Idrvezitőnk parancsolattyából: (1) Ezt tegyétek az én emlekezetemre, és (2) Az Urnak halálát hirdésétek miglen el-jövend, 1Cor. 11. 25, 26. K. *Micsoda az Urnak halálát emlegetni?* F. 1. Hinni hogy az Ur Jéhus Christus, a' mi bűneinkért szenvedet s' meg-hólt, Phil. 3. 9. 10. 2. Hinni hogy az Ur Jéhus Christus halálának érdeme által bé-kélt meg mi velünk, és az ő halálának érdem-ért nem

melly kőszikla Christusnak mondatik Sácramen-
tomi képpen : mivel hogy a' Christust példázta,
mint Szent Pál tanitnya. 1Cor 10. 3. 4. p. 99. 137.

A' 7. Felelet: Igen is szükség, 1. m. Idvezítőnk
maga példájával meg-mutatta, ki meg-szegte a'
kenyeret s' úgy osztotta. 2. m. szent Pál is úgy
vőtte az Urtól, és úgy osztogatta a' kenyeret. 3.
m. a' kenyérnek meg-tördelgetésével, ábrázolta-
tik ki a' Christus testének érettünk való meg-tö-
rettetése: ezért parancsolatik: ezt cselekedgyé-
tek az én emlekezetemre. pag. 132.)

*Immár a' kik el-készűltenek, e' szent vacsorának
vételehez járulnyanak, szép rendel.*

XII. A' szent vacsora végben menvén: így szől-
lyon a' Tanító: Ekképpen szerette, az Ur Jéhus, a'
vég vacsorát: ekképpen éltenek ezzel az Uj Te-
stamentombéli kerebtyéneknek Gyülekezetekben,
1. Az ő hiteknek meg-erősítésére. 2. Vallások-
nak, és az Istenigéretinek, magokban való el-pe-
csétlésére. 3. Az ő bűnök bocsánattyának bi-
zonyságára: és igaz poenitentia tartásoknak meg-
mutatására. 4. Atyafiúi szereteteknek, meg-erős-
tésére. 5. A' Christus halálának s' edgyzeri tö-
kéletes áldozattyának emlekezetire: a' mikép-
pen mi-is élénk, e' mostani órában. *Riért dicőf-
ség Istennek. pag. 66.*

XIII. De minek előtte, az hivek e' szent hely-
ről el-távoznának, szükség, hogy annak előtte, a'
mi Iste-

mi Istenünknek nagy hála-adással meg-köszön-
nyük, az ő Szent Fiának *asztaláról* való gazdalko-
dását: ezokáért egyenlő fível és bájjal mondjuk.

ÖRök mindenható áldott Ur Isten: mi Urunk
Jésus Christusnak dicsőséges Szent Atya.
Nagy hálaikat adunk szent Felségednek, minden
időbéli kegyelmes Atyai gondviseleledért: ezért-
is hogy minker, a' miképpen örök időknél előtte,
az életre, Christus Jébusban, el-választottál, ak-
képpen idő szerént, a' te Anyaszentegyházadnak
társaságában bé-állattál, a' te igaz ítéletedre jut-
tattál, igaz hittel, élő reménységgel, meg-ajándé-
koztál, étellel tartottál s' tápláltál: im mostan-is
jól tartád a' mi meg-éhezett s' szomjuhozott lel-
künkér, a' te szent Fiadnak drágalatos testének s'-
vérének érdemével: melly által el-is pecsételtél,
annaz áldás szerént való örökségnek, az örök é-
letnek bírására. A' mellyekért, te szent Felséged-
nek, légyen örökké való hála.

Vizontag, alázatosan könyörgünk szent Fel-
ségednek, hogy ennek utánna-is ezen Atyai gond-
viseleledet tarts-meg mi rajtunk mind végiglen.
őrizzed, őltalmazd a' te Anyaszentegyházadat,
ne engedd azt, sem az őrdögnek, sem e' világi ke-
gyetlenségnek el-rapodniok. Tarts-meg ebben a'
te szent igédnek prédikáltatását, tarts-meg a' Sá-
cramentomoknak ki-szolgáltatását. Adgy lelki
és testi

és testi békeféger, hogy ennek utánna-is nagy lelki örömmel járulhassunk a' te Szent Fiadnak ástálához, és lehelsünk méltó vendégi ő Felségének.

Ezokáért a' te számlálhatatlan jó éteményidet, nevellyed Ur Isten mi rajunk: a' te szerelmes Szent Fiadnak érdemével táplállyad a' mi hitűnket, hogy soha te róllad el ne feletkezzünk; hanem tégedet lélekben és igazságban tisztelhesünk. Buj és igazgals a' te áldott Szent Lelkednek általa: hogy ennek utánna járassunk te előtted, igazságban, szentségben, és fegyhetetlenségben, hogy hóltunk urán, mehelsünk-bé a' bődögságban, mellyben élsz és uralkodol, a' te Szent Fiad a' Szent Léleknek edgyeségében, mind örökké, Amen. *Mi atyánk, &c. pag. 61.*

Dimissio.

XIV. Meg-áldgyon titeket az Atya Ur Isten; meg-igazítson a' Fiu Ur Isten, meg-szentellyen a' Szent Lélek Ur Isten: hogy áldottak legyetek (lelketekben s' testetekben) házatokbán s' házatokon kívül: áldottak legyetek minden hivatalos munkáitokban: miglen e' kegyelemnek országából által-vitettetek a' dicsőségnek országában. Holott az Atya Fiu és Szent Lélek Istennel örökké örvendezhettek, Amen. *pag. 63.*

Az

AZ
HAZASSULANDOKNAK
edgyben adattatásoknak
MODGYA.

*A' Mi segedelmünk legyen az Atya Fiu és Szent Lé-
lek Istennek nevében, Amen.*

1. Istennek Szentjei! minémű tiszta, szent, és Isten szerént való, áldott életnek neme legyen, a' szent Házasság, meg-jelentette Isten, a' szent Pál által, midőn így szoll: Sid. 13. 4. Tisztességes mindenek között az házasság, és a' tiszta agyas ház; a' paráznákat pedig és az házasság rontókat meg-itéli az Isten. pag. 283.

A' hol kértőt mond az Apostol.

1. Hogy az házasság, minden arra alkalmas rendek között tisztességes: Tisztességes mindenek között az házasság.

2. Hogy az házasság rontókat Isten meg itéli: a' paráznákat pedig Isten meg-i éli.

Az első résznek alkalmosságával, lássunk ilyen kérdéseket. 1. Micsoda okokra nézve, tisztességes az házasság minden rendek között? 2. Kik között tisztességes az házasság?

Az 1. Felelet: Tisztességes az házasság. 1. An-
nak szer-

nak szerző okára nézve: mert az nem Angyalok; Patriárhák, Próphéták vagy Apostolok; hanem a Szent Háromság Edgy Isten: ki így tanáskozik vala az Adám házassága felől, Gen. 2. 18. Nem jó embernek egyedül élni, teremtsünk segítő társot néki; Melly tanácsot végben is vün az Isten: mert Adámot el-aluván, Évát az Adám oldala tereméből teremté, kit Adám mellé is ada, Gen 21. 20. Tiszteségtelenné tézik tehát azok a Szent házasságot, kik Isten jó rendelése ellen házafodnak; illyenek (1) Kik házasságok előtt edgymást megferteztetik, s' ugy kelnek őszve. (2) Kik ragadozás által házafodnak. (3) Midőn edgyik fél a' másikat valami tekintet alatt megcsallya, &c pag. 283.

2. Tiszteséges, arra nézve, a' mit a' tiszta házasság példáz: mert a' Jéhus Christusnak az Ecclesiával való lelki edgyeségét ábrázollya, mint Szent Pál tanítja, Eph 5. 31. 32. Tiszteségtelenné tézik tehát azok, a' Szent házasságot, kik tisztaságokkal s' engedelmességekkel nem ábrázollyák ki a' Christusnak az Ecclesiával való lelki tisztaságát és edgyeségét: miéműek az egyenetlen, háfartós s' tisztatalan házafok.

3. Tiszteséges, azokra a' végekre, mellyekért Isten az házasságot szerzette. 1. Hogy a' házasságban élő személyek, edgymálnak segítséggel legyenek, mint Isten mondgya: Teremtsünk néki segítő társot, melly mindenkor ő mellette legyen: mert tudra Isten
(mint

(mint mindent eleve el-látó Isten) hogy az Adám
eseti miatt, az emberekre, sok nyavalya, nyomor-
úság, dolgozás, betegség, bánat és ketyerű ég fál-
lana; annakokáért, hogy ezekben a' nyavalyák-
ban, se a' Férfiu, se az Afiszonyi állat, magoknak
ne hagyattatvának, a' házasságot találta Isten, e-
zeknek orvoslására: ezt világosítja Salamon,
Préd. 4. 9, 10. mondván: *Sokkal jobban vagyon dolgoz*
a' kettőnek, hogy nem az edgynek: mert azoknak jó
jutalmok vagy az ő munkájokból, &c. Erre nézve
jól mondgyák a' Magyarok a' házasságbéli Afz-
szonyt, *Feleségnek*, az az, fele legítésnek: mert az
Istenfélő Afiszony fele legítése az ő Férfjének,
minden gondaiban s' dolgaiban; a' robb háborgó
s' engedetlen, és tékozló Afiszony pedig, jól mon-
datik *Fél-ellenségnek*: mert a' mint Salamon mond-
gya: *Péld. 21. 9.* *Jobb lakozni az háznak szugolyájá-*
ban, hogy nem mint a' háborgó Afiszonyal, és Péld. 17.
15. *A' sebes zápor eső csepezés, és a' morgó Afiszony,*
edgyarant vannak, mert az ilyen nem segiti, nem
vigasztalja dolgaiban s' nyavalyájában férjét; ha-
nem inkább kefe irt. 2. Hogy az emberi nemzet-
ség a' házasság által szaporodnék, mint Isten mond-
gya, *Szaporodgyatok és töltsetek bé a' földet, Gen. 1.*
18. E' pedig igen tiszteltetéses dolog: mert az Ur
Isten, a' keresztényen Atyáknak magzattokból gyűj-
tőre eleudl fogva s' ma-is gyűjti az ő Anyaszent-
egyházát: mellyre nézve *Isten örökségük* is mon-
datnak

terik a' hívő feleségben ; és az hitetlen aszszony a' hi-
 vő Férfiaban, de ma ritka példa ez ; Iőt ha igéri-is
 az hitetlen meg-térését hittel-is, de ha őszve kel-
 hetnek, veréssel (adott hiti ellen) kényszeríti, hi-
 tetlen, erernek s' bálványozó vallására a' Férfi, ke-
 resztyén feleségét: mellyre elég sirlalmas példáink
 vannak. 2. Ma, ezt a' házasságot az emberek
 meg-engedik s' meg-cselekeszik ; de nem szaba-
 dos ez: ilyen okokra nézve. 1. m. Isten tilal-
 mazza attól népét: hogy mikor Canaában a' po-
 gányok közzé mennek, azok kal sógorságot ne
 vessenek, Deut. 7. 3. 2. m. a' keresztyén meg-
 csalatratik, az hitellentől, mint Achab Jezabeliől,
 I Reg. 21. 25 Salamon bálványozó feleségeitől,
 I Reg 11. 4. 3. m. a' házasságbéli személyek edgy
 testé lesznek, Gen 3. 24. Nem lehet pedig a' hívő-
 nek, az hitetlennel edgyesége, 2 Corinth. 6. 14. 15.
 4. m. az ilyen házasságban, a' magzatok Isten
 dic. ségére nem neveltetnek: mivel a' keresz-
 tyén igaz vallásban, Isten számára akarja nevelni,
 a' hitetlen s' bálvány imádó a' Béliál kámára. Mel-
 lyet ha nem éléb; a' keresztyénnek hólta után el-is
 csabit s' Istentől el szakaszt: mellyre elég sirlalmas
 példáink vannak nemzetünkben. pag. 329.

III. Annakokaért a' keresztyénnek, keresz-
 tyént kell választani házas társul. 1. Hogy edgy
 szivel s' szájjal Istent szolgálhassák: ugy hogy a'
 Férfj az ő feleségének, és a' feleség az ő Férfjének,
 társa

tárfa légyen az Isteni szolgálatban és könyörgésben, mint Zachariás és Ersébet, *Luc. 1. 6. 2.* Hogy szép házassági edgyességben békefességben és csendességben lakhassanak, *1 Cor. 7. 3. 5. 15.* 3. Hogy magzatyokat Istennek nevellyék, mint Samuelt az ő szűci, *1 Sam. 1. 22. 23.* 4. Hogy az örvedetes dolgokban edgyütt örülhessenek; az ellenkezőkben pedig edgyütt szomorkodhassanak, *Roman. 12. 15. pag 325.*

IV. Im már mind ezeknek, ez a Haszna: Ti kik mostana' szent házasságra akarjátok magatokat adni: ugy éllyetek e' szent házasságban, hogy a' ti házasságtok légyen *tiszteséges*, Isten s' e' világ előtt. *K. Miképpen léssen tiszteséges a' ti házasságtok? F. Ha tiszteket cselekefzitek: melly közönséges, vagy kíváltképpen való. A' közönséges mind a' két személyre edgyaránt tartozik; a' kíváltképpen való nézi, rész szerént a' Férfiár, rész szerént az Afiszonyi nemet.*

V. Közönséges tisztek az házasságbéli két személyeknek im ezek: 1. *Hogy edgy mást képmutasár nélkül való házassági szeretettel ugy szerefsek, hogy minden szereteri a' Férfiúnak (Isten után) az ő feleségében légyen, és az Afiszonynak, az ő Férfjében, Eph. 5. 25. (1) m. edgy másért Attyokat is Annyokat el-kell hadniok, Gen. 2. 24. (2) m. ketten edgy testé löttének, Matt. 19. 5. (3) m. ugy ábrázoltatik ő benne, a' Christyúnak az Ecclesiá-*

hoz való szereteti, és az Ecclesiának a' Christushoz, Eph. 5. 25. 2. Hogy edgymáshoz való búségeket s' tisztságot meg tartsák (1) m' vége a' bent házasságnak, 1 Cor 7. 2. (2) m. edgyik sem szabad a' maga testével, 1 Cor 7. 3. 5. 3. Hogy edgyik a' másik tiszteségét őltalmazza: mert a' hol edgyik fél betstelenitterik, a' másik-is betsteleniséggel illettetik ott, 4. Hogy az Istent edgy szível s' szájjal tiszteljük: m. edgy testek s' edgyút is kell Isten Templomává lenni, 1 Cor. 3. 16. 5. Hogy ha Isten magzatokkal meg áldja, azokat edgyútt nevellyék Istennek, mint Elcana és Anna, 1 Sam. 1. 22. 23. Ezt parancsolja Szent Pál-is, Eph. 6. 4. Ez ilyen fiak örömmel illetik szülejeket, Péld. 10. 1. Vétkeznek tehát azok az házasságbéli Atyak, kik Isteni félelemben, tudományban, nem nevelik magzattyaikat: mert őket jövendőben betsteleniséggel illetik, Péld. 10. v. 1. s' végre sokaknak az hollók vájjak-ki szemeket, Péld. 30. 17. p. 294. 295.

VI. Kiváltképpen való tisztek az házasságnak.

1. A' Férfiak tiltsi 1. Hogy feleségét mint gyengébb edent tiszteségében, hírében nevében, őrizze s' őltalmazza: Isten szerént való fenytékben tartsa, s' kegyesságre tanítsa: mert Isten azért tette őtet fővé, hogy feleségét mint tagját igazgassa, Eph. 5. 23. Tiszteségtelenné teszik tehát a' szent házasságot azok a' Férfiak, kik ezt elmulattyák s' feleségeknek tiszteségére s' kegyességére gondot nem

visele-

vifelnek, &c. 2. *Hogy mint gyengéb edénynek, engedelmesekek legyenek, az házasságbeli erőtlenségnek el-szenvedésében, 1 Pet 3. 7. Tiszteltelenné tézik tehát házasságokat a' fene természetű kegyetlen Férfiak, kik minden kicsinért kegyetlenül rongállyák, jó, kegyes és Istenfélő feleségeket, az Apostol intése ellen, Coloss 3. vers. 19. Ti kegyetlenek miért nem gondollyátok meg, hogy nem porból (mint ti) hanem ódalotok tereméből teremtetett a' feleség, s' nem lábod fárja; hanem csontod s' véred: senki penig (hanem ha bolond) a' maga testét nem utálja, nem veri s' nem metelli, azt mondgya Szent Pál, Eph 5. 29.*

3. *Hogy az ő hivatalya s' rendi és érteke szerént feleségét Isten után tartsa s' rubázza: (1) m. ő néki kell orczájának veritékével kenyerét keresni, Genes. 3. 17, (2) m. bódognak mondgya Dávid az olyan Férfiat, Sólt, 1. 28. 2. Tiszteltelenné tézik tehát azok a' Férfiak házasságokat, kik ezt el-mulattyák, sőt hitetlennek s' pogánynál alább valónak mondgya Szent Pál az ilyen férfiakat, 1 Tim. 5. 8. pag. 300. 302.*

2. Az Asziszonyi állatnak magános tisztja az ő Férfjéhez. 1. *Hogy az ő úrának, mint Férfjének engedelmesekedgyék, 1 Cor. 14. 34. (1) m. az Evával, a' mi méltóságok lehet vala, el-vesztették, s' a' Férfi hatalma alá vették, Gen 3. 16. (2) m. az asziszony teremtetett a' Férfiért; nem a'*

Férfit az Aszszonyért, 1 Cor. 11. 9. (3) m. az Aszszonyi állatnak követni kell az Ecclesiát, ki a' Christusnak, mint Fejének engedelmeskedik, Eph. 5. 23. Tiszteltégtelenné tészik tehát az engedetlen, szófogadatlan, morgoló és sémbelődő Aszszonyok: kik Simon bírók akarnak lenni: s' a' kutyákból, az asztalfőre uroknak a' karnak parancsolni. Ezeket Bölts Salamon, Zapor esőhöz s' csepegő házhoz hasonlítja, Péld. 28. 15. 2. Hogy az ő Férjeket a' házi gondviselésben (dologban s' kereskedésben) segélyék, s' fáradságos munkával kereset javokat takargassák, óltalmazzák s' szaporassák. (1) m. az ilyen Aszszony mondatik Isten ajándékának, Péld. 19. 14. (2) m. az ilyen Aszszony hasonlítottatik Carbunculus drága kőhöz, Péld. 31. 10. (3) m. az ilyen Aszszonyhoz bizhatik az ő Férjének szíve, Péld. 31. 12. 13. (4) m. az ilyen Aszszonynak Férje diesértetik a' kapuban, Péld. 31. 23. (5) m. az ilyennek cselédgye nem rongyos s' nem fél a' hidegtől, Péld. 31. 21. 6c. Tiszteltégtelenné tészik tehát a' rest tunya, tékozló s' kas kotró, láda áressítő, Aszszonyok az ő házasságokat: Ezek nem feleségek: hanem Fél-ellenések, kik bár külsőképpen természetek s' ékes ábrázatnak legyenek-is; de csak azt mondgya ezek felől Salamon: Péld. 11. 22. Mint a' dísző orrában az arany peretz, olyan a' szép aszszony, a' mellynek nincs

nincs (az házi gazdaszönyságra) okossága. pag.
304. 305. 306.

VII. Ezek tiszték a' keresztyén házasoknak :
Ha ti-is ezek szerént éltek , tiszteléséges lészen a'
ti házaságtok Isten s' e' világ előtt.

Mellyre hogy az Ur Isten , ezeket az előttük
álló személyeket segéllye : imádkozzunk é-
rettek.

VIII Ezeknek utánna , mondgya a' Tanító :
Fogjátok edgy más kezét , és mondgya : *Férfin azo*
kérdem tőled 1. E' kezeden lévő szent élyen kívül,
másnak házaságnak okáért, adtadé kezeder, hite-
det s' ajándékat, vagy nem ? 2. Szeretédé ? 3.
Magadhoz vészedé feleségül ? *Tőled is azt kér-*
dem, Leányzó (Asszonyi állat) 1. E' kezeden lévő
személlyen kívül másnak , házaság fejében , ad-
tadé kezeder, hitedet s' ajándékat, vagy nem ?
2. Szeretédé ? 3. Hozzája mégyé Feleségül ?

Ezekre meg-felelvén.

1. Mondgyad Férfin : *Az igaz Isten, ki Atya,*
Fiu és Szent Lélek, vellyes Szent Háromság, Edgy bi-
zony örök Isten: tégedet úgy segéllyen a' te igaz hited-
ben, hogy a' kezeden levő személyt szereted, szereret-
ből hozzád vészed, örök Feleségül: véde meg elég-
szel, velle túrsz szenvedsz, és ötet, holtodiglan s' hól-
taiglan, sem egészségében, sem betegségében, sem ből-
dog, sem bődögatalan állapotjában, sem semminé má-
nyavalyájában el nem hagyod, valameddig tisztessé-
gében s'

Zében s' tisztaságában meg-marad. Isten téged
ugy segéllyen.

2. Mondgyad te-is Leányzó (Afszönyem-
ber) Az igaz Isten, ki Atya, Fiu és Szent Lélek, tel-
lyes Szent Háromság, Edgy bizony örök Isten: Tége-
det ugy segéllyen a' te igaz hitedben, hogy a' kezeden
lévő személyt, szeretted, szeretetből hozzája mégy,
örök Feleségül: velle meg-elégszel, velle túrsz szen-
vedsz, és ötet, holtodiglan s' holtáiglan, sem egétségé-
ben, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan ál-
lapottyában, sem semminémü nyavalyájában, hitet-
lenül el-nem hagyod, valameddig ő u tisztaságában s'
tisztességében meg-marad. Isten téged ugy segél-
lyen. pag. 309.

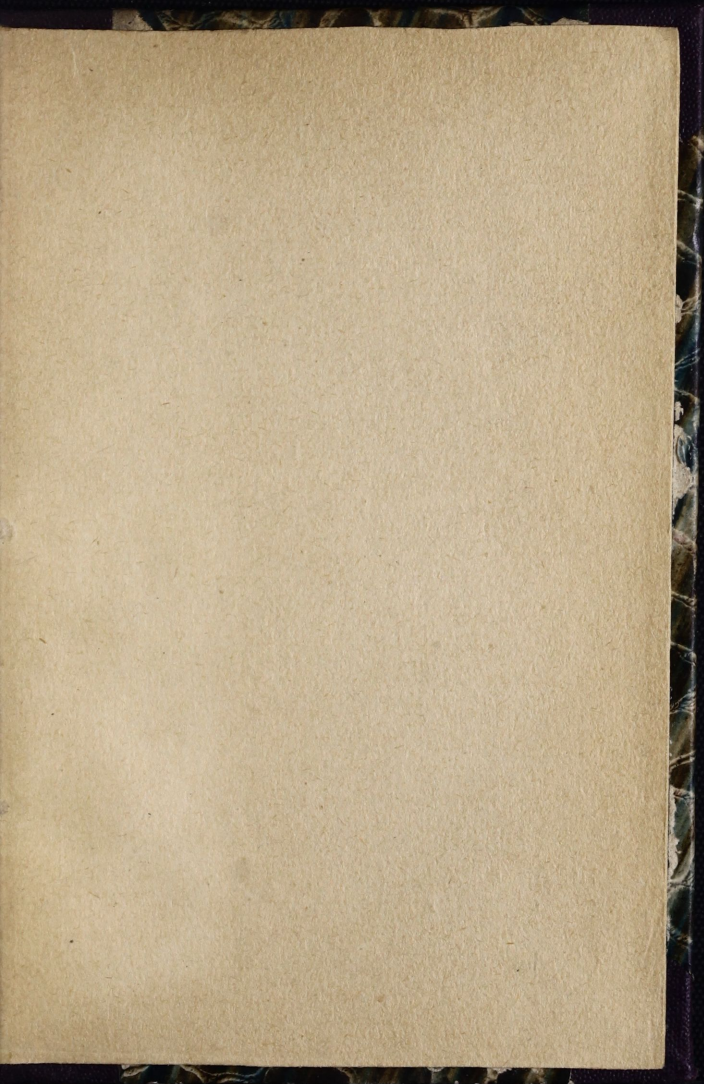
Aldás.

Az Abrahámnak, Isáknak, Jákóbnak Ura s' I-
stene, áldgyon-meg ritek er, a' ti Házafságtok-
ban, igaz tókélletes szeretettel, edgy-máshoz
való engedelmeiséggel, fiakkal leányokkal, hős-
szu élettel, hogy láthásátok fiaitoknak fiait
és minden lelki s' testi áldásit szállítsa ti reá-
tok, és a' ti maradékokra ti utánna-
tok, AMEN. pag. 310.

V E G E.

MLACADEMIA
KÖNYVTÁRA

*Ében s' tisztaságában meg-marad. Isten téged
ugy segéllyen.*

2. Mondgyad te-is Leányzó (Aszfonyem-
ber) *Az igaz Isten, ki Atya, Fiu és Szent Lélek, tel-
lyes Szent Háromság, Edgy bizony örök Isten: Téged
ugy segéllyen a' te igaz hitedben, hogy a' kezeden
lévő személyt, szeretet, szeretetből hozzája mégy,
örök Feleségül: velle meg elégszel, velle túrsz szen-
vedsz, és ötet, holtodiglan s' holtáiglan, sem egétségé-
ben, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan ál-
lapottjában, sem semminémü nyavalyájában, hitet-
lenül el-nem hagyod, valameddig ő is tisztaságában s'
tisztességében meg-marad. Isten téged ugy segél-
lyen. pag. 309.*

Aldás.

*Az Abrahámnak, Isáknak, Jákóbnak Ura s' I-
stene, áldgyon-meg titeket, a' ti Házafságtok-
ban, igaz tókélletes szeretettel, edgymáshoz
való engedelmességgel, fiakkal leányokkal, höfz-
szu éleittel, hogy láthassátok fiaitoknak fiait
és minden lelki s' testi áldásit szállítsa ti reá-
tok, és a' ti maradékokra ti utánna-
tok, AMEN. pag. 310.*

V E G E:

MLACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

